

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงินรวม

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่น่าเสนอประกอบด้วย ผลการดำเนินงานจากงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ที่ผ่านการตรวจสอบจาก สตง. โดยแสดงเปรียบเทียบกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานจากงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

กลุ่มบริษัทได้มีการจัดประเภทอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่าจากการเข้าซื้อธุรกิจ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นในงบการเงินรวมใหม่โดยปรับรายการดังกล่าวในงบการเงินงวดปัจจุบันรวมถึงงบการเงินเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตาม รายการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนรวม และงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 ศาลฎีกาได้พิจารณาคัดสินคดีของบริษัทฯ สำหรับโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติบกรายหนึ่งตามที่ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 46.7 ซึ่งรายการดังกล่าวมีผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงินรวม และงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และวันที่ 1 มกราคม 2561 งบกำไรขาดทุนรวม และงบกำไรขาดทุนเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

จากเหตุการณ์ข้างต้นส่งผลให้มีผลกระทบต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น(ลดลง) ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้น(ลดลง)	งบการเงินเฉพาะกิจการ เพิ่มขึ้น(ลดลง)
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		
• อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	977.47	-
• ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	5,509.96	1,066.02
• ค่าความนิยม	5,006.78	-
• สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า	(7,857.80)	-
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(5,421.41)	-
• เจ้าหนี้อื่น	1,467.87	1,467.87
• หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2,357.34)	-
• กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	(750.16)	(401.85)
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	26.00	-
• ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(171.37)	-

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม เพิ่มขึ้น(ลดลง)	งบการเงินเฉพาะกิจการ เพิ่มขึ้น(ลดลง)
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		
• อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	977.47	-
• ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6,338.28	1,029.32
• ค่าความนิยม	4,971.38	-
• สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า	(7,802.24)	-
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(6,286.43)	-
• เจ้าหนี้อื่น	1,467.87	1,467.87
•หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2,340.67)	-
• กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	(786.86)	(438.55)
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	28.28	-
• ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(170.16)	-
งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
• ต้นทุนขาย	36.70	36.70
• กำไรสำหรับปี	(36.70)	(36.70)
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		
• ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่างบการเงิน	3.49	-
• กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	3.49	-
งบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
• เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,604.30	-
• เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมลงทุน	(1,604.30)	-

13.1.1 งบแสดงฐานะการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

งบแสดงฐานะการเงิน	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	166,189.02	292,184.32	292,542.46
เงินลงทุนชั่วคราว	229,651.26	142,420.73	38,263.31
ลูกหนี้การค้า	174,916.24	174,604.70	167,641.02
ลูกหนี้อื่น	50,602.70	78,827.07	49,611.75
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	1,231.33	1,782.92	2,669.22
สินค้าคงเหลือ	121,871.80	125,279.81	117,746.96
พัสดุคงเหลือ	28,942.45	28,871.65	34,379.14
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์หมุนเวียน	1,997.55	5,097.69	3,686.31
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6,768.01	7,894.47	10,558.54
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	782,170.36	856,963.36	717,098.71
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนเพื่อขาย	17,602.41	10,875.93	6,687.35
เงินลงทุนในการร่วมค้า	37,937.15	41,317.06	49,512.82
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	21,979.62	24,368.26	25,670.17
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	27,668.66	26,970.81	17,931.83
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	19,078.60	13,862.71	12,474.41
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	7,210.90	6,583.17	7,987.23
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,082,415.86	1,120,513.02	1,294,979.08
ค่าความนิยม	51,695.04	53,896.30	111,933.14
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	32,107.68	34,200.40	79,967.67
สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า	100,901.92	100,360.33	80,268.34
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	15,101.22	28,498.93	47,611.10
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ไม่หมุนเวียน	3,734.36	2,079.49	3,810.60
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	30,925.38	33,192.56	28,506.23
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,448,358.80	1,496,718.97	1,767,339.97
รวมสินทรัพย์	2,230,529.16	2,353,682.33	2,484,438.68

หน่วย : ล้านบาท

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	18,126.63	25,561.80	44,440.53
เจ้าหนี้การค้า	160,301.29	160,323.07	158,301.92
เจ้าหนี้อื่น	72,994.65	98,429.48	80,763.97
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	66,433.93	63,108.60	51,782.36
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	24,094.73	46,487.81	30,136.90
ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนระยะสั้น	-	1,090.30	1,289.37
หนี้สินตราสารอนุพันธ์หมุนเวียน	4,954.84	2,545.87	2,522.08
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	8,958.51	10,801.97	10,548.18
รวมหนี้สินหมุนเวียน	355,864.58	408,348.90	379,785.31
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว	444,919.65	454,964.32	562,745.77
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	33,438.38	30,527.62	56,673.55
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	23,313.07	23,921.03	32,590.21
ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนระยะยาว	74,865.44	73,632.22	90,599.92
เงินมัดจำถ้ำก๊าซ	10,519.25	11,082.66	11,656.78
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ไม่หมุนเวียน	2,104.35	668.92	2,702.43
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	37,844.23	32,971.05	46,645.09
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	627,004.37	627,767.82	803,613.75
รวมหนี้สิน	982,868.95	1,036,116.72	1,183,399.06
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนจดทะเบียน	28,572.46	28,563.00	28,563.00
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	28,563.00	28,563.00	28,563.00
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	29,211.13	29,211.13	29,211.13
ส่วนขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย	(24,311.63)	(28,483.97)	(36,250.86)
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
ทุนสำรองตามกฎหมาย	2,857.25	2,857.25	2,857.25
ทุนสำรองเพื่อกองทุนประกันวินาศภัย	1,199.99	1,222.68	1,243.65
ยังไม่ได้จัดสรร	775,209.12	837,421.99	869,016.09
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	5,218.73	3,533.17	(16,036.15)
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	817,947.59	874,325.25	878,604.11
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	429,712.62	443,240.36	422,435.51
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,247,660.21	1,317,565.61	1,301,039.62
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2,230,529.16	2,353,682.33	2,484,438.68

13.1.2 งบกำไรขาดทุน

หน่วย : ล้านบาท

งบกำไรขาดทุน	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
รายได้จากการขายและการให้บริการ	1,995,722.07	2,336,154.91	2,219,738.67
ต้นทุนขายและการให้บริการ	1,688,461.46	2,023,038.55	1,967,529.01
กำไรขั้นต้น	307,260.61	313,116.36	252,209.66
รายได้อื่น	28,268.52	16,935.10	19,979.96
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	13,650.64	6,353.51	15,312.83
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	349,179.77	336,404.97	287,502.45
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	24,624.95	26,653.50	27,573.73
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	75,974.03	55,183.57	65,002.29
ค่าขาดหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปีใดปีหนึ่ง	13,877.33	16,435.23	17,882.47
กำไรจากการดำเนินงาน	234,703.46	238,132.67	177,043.96
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	7,310.42	8,515.02	6,007.99
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	242,013.88	246,647.69	183,051.95
ต้นทุนทางการเงิน	29,085.93	27,627.59	27,971.47
กำไรก่อนภาษีเงินได้	212,927.95	219,020.10	155,080.48
ภาษีเงินได้	28,306.58	53,646.55	32,988.88
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	184,621.37	165,373.55	122,091.60
(ขาดทุน)สำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก-สุทธิภาษี	(11.35)	-	-
กำไรสำหรับปี	184,610.02	165,373.55	122,091.60
การแบ่งปันกำไร			
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	135,179.60	119,647.25	92,950.60
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	135,187.01	119,647.25	92,950.60
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิภาษี	(7.41)	-	-
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	49,430.41	45,726.30	29,141.00
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	49,434.35	45,726.30	29,141.00
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิภาษี	(3.94)	-	-
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	4.67	4.15	3.20
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	4.67	4.15	3.20
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	-

หมายเหตุ: ตามที่กลุ่มบริษัท ปตท. มีการจัดประเภทและการปรับรายการใหม่ในปี 2562 ซึ่งมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้กิจการแสดงงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน ดังนั้นกลุ่มบริษัท ปตท. จึงแสดงข้อมูลปรับปรุงย้อนหลังงวดปี 2560 เฉพาะในส่วนของงบแสดงฐานะการเงินเท่านั้น

13.1.3 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หน่วย : ล้านบาท

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	184,621.37	165,373.55	122,091.60
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน	(34,470.39)	(2,588.22)	(27,899.83)
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(5,031.96)	(881.07)	43.16
กำไรเงินได้เกี่ยวกับการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	1,135.36	410.46	(21.43)
ผลกำไร(ขาดทุน)จากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	(367.55)	684.96	(1,182.55)
กำไรเงินได้เกี่ยวกับเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	(88.02)	(3.03)	(92.55)
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	287.74	(380.45)	(503.11)
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง			
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(1,020.62)	946.68	(1,095.55)
กำไรเงินได้เกี่ยวกับการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	177.67	(183.16)	408.80
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	(54.63)	27.57	(97.64)
(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี-สุทธิจากภาษี	(39,432.40)	(1,966.26)	(30,440.70)
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	145,188.97	163,407.29	91,650.90
(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก-สุทธิจากภาษี	(11.35)	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	145,177.62	163,407.29	91,650.90
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม			
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	108,727.23	118,782.05	73,509.92
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	108,734.64	118,782.05	73,509.92
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	(7.41)	-	-
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	36,450.39	44,625.24	18,140.98
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	36,454.33	44,625.24	18,140.98
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี	(3.94)	-	-

หมายเหตุ: ตามที่กลุ่มบริษัท ปตท. มีการจัดประเภทและการปรับรายการใหม่ในปี 2562 ซึ่งมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้กิจการแสดงงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน ดังนั้นกลุ่มบริษัท ปตท. จึงแสดงข้อมูลปรับปรุงย้อนหลังงวดปี 2560 เฉพาะในส่วนของงบแสดงฐานะการเงินเท่านั้น

13.1.4 งบกระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

งบกระแสเงินสด	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	135,179.60	119,647.25	92,950.60
รายการปรับปรุงกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)			
จากกิจกรรมดำเนินงาน:			
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	116,289.18	123,592.96	133,204.18
ขาดทุนจากการซื้อขายของสินทรัพย์	25,409.64	16.83	291.12
(โอนกลับ)จากการซื้อขายเงินลงทุน	(562.00)	-	(434.02)
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	60.21	2,154.90	31.18
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	(2,673.80)	(0.30)	221.28
กำไรจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่าบัญชีรวม	-	(1,354.90)	(31.48)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม	(7,310.42)	(8,515.02)	(6,007.99)
กำไรส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	49,430.41	45,726.31	29,141.00
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์ของพนักงาน	2,375.52	2,487.98	7,063.16
(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(6,421.92)	(809.18)	(8,259.06)
(กำไร)ขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(3,536.54)	(4,032.10)	3,123.61
(โอนกลับ)ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	(149.73)	2,320.29	(77.02)
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจตัดจำหน่าย	858.04	21.47	2,368.68
(โอนกลับ)ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	(394.45)	4,217.02	(3,079.36)
สำรองพัสดุสิ้นเปลืองเสื่อมสภาพ	489.58	157.22	453.01
เงินปันผลรับ	(5,008.55)	(347.32)	(383.03)
ภาษีเงินได้	28,306.58	53,646.55	32,988.88
ดอกเบี้ยรับ	(8,630.25)	(9,435.82)	(7,836.97)
ต้นทุนทางการเงิน	29,085.93	27,627.59	27,971.47
อื่นๆ	495.49	93.33	4.46
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	353,292.52	357,215.06	303,703.70
สินทรัพย์ดำเนินงานสุทธิ (เพิ่มขึ้น)ลดลง	(13,234.64)	(42,438.96)	26,662.91
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	340,057.88	314,776.10	330,366.61
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(33,957.54)	(45,370.81)	(65,259.23)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	306,100.34	269,405.29	265,107.38
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และ	234.61	4,646.91	929.64
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน			
เงินจ่ายสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(110,592.67)	(108,747.41)	(144,336.35)
เงินจ่ายสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(2,467.62)	(2,398.01)	(2,861.37)
เงินจ่ายสำหรับการสำรวจและประเมินค่า	(1,783.75)	(1,962.67)	(3,700.25)
เงินจ่ายสำหรับค่าเช่าที่ดินและอาคารตามสัญญาระยะยาว	(1,205.18)	(105.00)	-
เงินจ่ายสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	(96.42)	(1,984.41)	-
เงินจ่ายสำหรับเงินให้กู้ยืมระยะยาว	(9,222.04)	(118.54)	(837.25)

หน่วย : ล้านบาท

งบกระแสเงินสด	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (ต่อ)			
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในการร่วมค้า	(26.12)	(155.36)	(4,072.41)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(1,720.40)	(1,368.07)	(783.88)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(25,389.77)	(5,226.94)	(2,855.86)
เงินจ่ายสำหรับเงินลงทุนเพื่อขาย	(7,460.17)	(540.51)	(241.11)
เงินจ่ายเพื่อซื้อธุรกิจ	-	(36,464.07)	(164,377.95)
เงินรับจากการขายเงินลงทุนในการร่วมค้า	13.34	33.87	276.27
เงินรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	50.63	-	212.66
เงินรับจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	11,302.91	2,944.67	10,693.13
รับคืนเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	-	1,659.75	269.91
รับคืนเงินให้กู้ยืมระยะยาว	3,158.63	4,294.18	3,490.28
เงินรับจากการขายเงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	2,741.00	28.29
เงินรับจากการยกเลิกสัญญาเช่าในสถานีนีบบริกรน้ำมัน	-	4.71	16.68
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง(เพิ่มขึ้น)	(52,837.63)	93,820.52	108,719.16
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	7,502.50	8,358.99	6,424.63
เงินปันผลรับ	10,014.08	4,814.11	4,787.57
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(180,525.07)	(35,752.28)	(188,218.21)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญของบริษัทย่อย	3,055.73	92.81	18,346.18
เงินสดรับจากการขายหุ้นกู้ของบริษัทย่อย	3,788.79	-	-
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะสั้น	6,745.01	-	-
เงินสดรับจากการกู้ยืมระยะยาว	43,920.21	143,626.65	174,649.44
เงินสดรับจากการเปลี่ยนสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	1,469.53	4,670.96	3.96
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(6,745.01)	-	(701.55)
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(94,935.79)	(136,795.44)	(101,517.72)
เงินจ่ายค่าติดตามสัญญาเช่าการเงิน	(833.25)	(974.56)	(1,358.24)
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(12,400.37)	4,967.93	19,910.18
เงินสดรับจากการจำหน่ายหุ้นกู้โดยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น	28,984.71	-	-
เงินสดจ่ายต้นทุนทางการเงิน	(30,892.74)	(28,147.86)	(25,462.32)
เงินปันผลจ่าย	(73,833.85)	(85,035.35)	(81,350.83)
เงินสดจ่ายจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(1,168.63)	(13,872.69)	(40,806.27)
เงินสดจ่ายซื้อหุ้นกู้ของบริษัทย่อย	-	-	(1,187.60)
เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้โดยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น	(29,652.23)	-	(30,750.89)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(162,497.89)	(111,467.55)	(70,225.66)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	(750.26)	636.63	(3,075.30)
ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(11,704.51)	3,173.21	(3,230.07)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(49,377.39)	125,995.30	358.14
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	215,566.41	166,189.02	292,184.32
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายงวด	166,189.02	292,184.32	292,542.46

หมายเหตุ: ตามที่กลุ่มบริษัท ปตท. มีการจัดประเภทและการปรับรายการใหม่ในปี 2562 ซึ่งมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้กิจการแสดงงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน ดังนั้นกลุ่มบริษัท ปตท. จึงแสดงข้อมูลปรับปรุงย้อนหลังงวดปี 2560 เฉพาะในส่วนของงบแสดงฐานะการเงินเท่านั้น

13.1.5 ผลดำเนินงานแยกตามกลุ่มธุรกิจ: EBITDA และ กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน

หน่วย : ล้านบาท

กำไร(ขาดทุน)ก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย และกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
กลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ			
การจัดหา ขนส่ง และจัดจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ รวมถึงธุรกิจแยกก๊าซธรรมชาติ			
รายได้จากการขาย	443,739.96	489,548.81	502,110.73
ต้นทุนขาย	348,964.22	383,524.51	419,035.09
กำไรขั้นต้น	94,775.74	106,024.30	83,075.64
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	11,810.96	13,465.20	12,822.34
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	827.42	1,524.65	1,153.35
รวมกำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	83,792.20	94,083.75	71,406.65
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	16,341.38	18,032.99	18,923.61
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	67,450.82	76,050.76	52,483.04
ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม			
รายได้จากการขาย	147,724.66	171,809.16	191,052.73
ต้นทุนขาย	22,274.14	21,982.60	24,756.76
กำไรขั้นต้น	125,450.52	149,826.56	166,295.97
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	9,321.10	9,426.04	14,210.27
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม	12,472.10	15,204.94	16,944.73
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	1,811.07	1,647.05	1,712.66
รวมกำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	105,468.39	126,842.63	136,853.63
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	55,769.82	60,141.43	62,810.84
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	49,698.57	66,701.20	74,042.79
ธุรกิจถ่านหิน			
รายได้จากการขาย	19,575.14	20,527.20	15,379.95
ต้นทุนขาย	11,576.68	11,344.98	10,335.08
กำไรขั้นต้น	7,998.46	9,182.22	5,044.87
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	553.72	513.28	472.66
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม	1,405.23	1,230.29	937.73
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	74.46	6.15	96.98
รวมกำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	6,113.97	7,444.80	3,731.46
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	1,890.34	1,928.95	2,437.48
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	4,223.63	5,515.85	1,293.98
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงานของกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ	121,373.02	148,267.81	127,819.81
กลุ่มธุรกิจน้ำมัน			
รายได้จากการขาย	547,295.78	601,063.75	579,667.46
ต้นทุนขาย	512,571.91	567,391.49	542,164.17
กำไรขั้นต้น	34,723.87	33,672.26	37,503.29
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	20,114.66	21,768.25	23,244.82
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	4,988.78	3,366.92	3,635.34
รวมกำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	19,597.99	15,270.93	17,893.81
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	4,143.70	4,316.17	4,109.28
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	15,454.29	10,954.76	13,784.53

หน่วย : ล้านบาท

กำไร(ขาดทุน)ก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย และกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	ปี 2560 (ตรวจสอบ)	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562 (ตรวจสอบ)
กลุ่มธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ			
รายได้จากการขาย	935,615.68	1,239,121.09	1,085,029.50
ต้นทุนขาย	932,536.09	1,233,799.00	1,082,185.13
กำไรขั้นต้น	3,079.59	5,322.09	2,844.37
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	7,331.46	7,425.67	9,557.08
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	4,779.11	4,805.04	6,576.62
รวมกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	527.24	2,701.46	(136.09)
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	33.31	110.21	118.00
รวมกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	493.93	2,591.25	(254.09)
ธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น			
รายได้จากการขาย	950,727.39	1,132,080.04	976,149.70
ต้นทุนขาย	806,819.79	1,013,756.79	908,814.95
กำไรขั้นต้น	143,907.60	118,323.25	67,334.75
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	22,219.83	22,928.80	24,589.89
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	2,147.38	2,426.47	2,537.72
รวมกำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	123,835.15	97,820.92	45,282.58
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	34,519.22	34,898.87	35,222.68
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	89,315.93	62,922.05	10,059.90
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงานของกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย	105,264.15	76,468.06	23,590.34
กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรม			
รายได้จากการขาย	23,853.40	30,023.83	72,685.21
ต้นทุนขาย	18,455.59	22,675.39	52,586.33
กำไรขั้นต้น	5,397.81	7,348.44	20,098.88
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	754.35	(102.76)	2,344.04
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	352.63	427.05	734.44
รวมกำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	4,996.09	7,878.25	18,489.28
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	2,737.39	3,861.00	9,229.25
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	2,258.70	4,017.25	9,260.03
กลุ่มธุรกิจอื่น ๆ			
รายได้จากการขาย	2,280.34	2,867.90	3,403.53
ต้นทุนขาย	2,963.75	3,266.50	3,569.68
กำไรขั้นต้น	(683.41)	(398.60)	(166.15)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	519.18	3,395.36	4,824.38
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	744.24	1,568.80	1,986.68
รวมขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)	(458.35)	(2,225.16)	(3,003.85)
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	854.02	303.35	353.04
รวมขาดทุนจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	(1,312.37)	(2,528.51)	(3,356.89)
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงานก่อนหักรายการที่ยังไม่ได้จัดสรรและรายการระหว่างกัน	227,583.50	226,224.61	157,313.29
บวก (หัก) รายการระหว่างกัน	1,522.53	1,578.32	(1,545.27)
รวมกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	229,106.03	227,802.93	155,768.02

หมายเหตุ: ตามที่กลุ่มบริษัท ปตท. มีการจัดประเภทและการปรับรายการใหม่ในปี 2562 ซึ่งมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้กิจการแสดงงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน ดังนั้นกลุ่มบริษัท ปตท. จึงแสดงข้อมูลปรับปรุงย้อนหลังงวดปี 2560 เฉพาะในส่วนของงบแสดงฐานะการเงินเท่านั้น

13.1.6 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงินและกำไรต่อหุ้น	หน่วย	ปี 2560	ปี 2561 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2562
อัตราส่วนสภาพคล่อง				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	2.21	2.10	1.89
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	1.61	1.49	1.31
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	12.28	13.13	12.74
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	29.32	27.42	28.26
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	10.87	12.62	12.35
ระยะเวลารับชำระหนี้	วัน	33.12	28.53	29.15
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	15.40%	13.40%	11.36%
อัตรากำไรสุทธิ	%	9.25%	7.08%	5.50%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	17.10%	14.14%	10.61%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	8.27%	7.21%	5.05%
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	16.91%	15.01%	10.11%
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	0.89	1.02	0.92
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ¹	เท่า	0.42	0.41	0.51
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	เท่า	11.01	11.18	12.97
กำไรต่อหุ้น				
กำไรต่อหุ้น ²	บาท/หุ้น	4.67	4.15	3.20

หมายเหตุ: ตามที่กลุ่มบริษัท ปตท. มีการจัดประเภทและการปรับรายการใหม่ในปี 2562 ซึ่งมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้กิจการแสดงงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดก่อน ดังนั้นกลุ่มบริษัท ปตท. จึงแสดงข้อมูลปรับปรุงย้อนหลังงวดปี 2560 เฉพาะในส่วนของงบแสดงฐานะการเงินเท่านั้น

¹ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย หัก ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม

² คำนวณจากจำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ 31 ธันวาคม 2560 วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 28,563.00 ล้านหุ้น

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 คำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion & Analysis)

ในการอ่านคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ นักลงทุนควรศึกษาเอกสารประกอบ ซึ่งได้แก่ งบการเงินรวม ข้อมูลทางการเงินที่มีการปรับปรุง ตัวเลขการดำเนินงานโดยสรุปทั้งในอดีตและที่มีการปรับปรุง ควบคู่ไปกับหมายเหตุประกอบ งบการเงินและข้อมูลที่น่าสนใจอื่นในเอกสารนี้

14.1.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ ปตท. และบริษัทย่อย สำหรับผลการดำเนินงานงวดปี 2562

บทสรุปผลการดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
ยอดขาย	2,336,155	2,219,739	(5.0%)
EBITDA	351,396	288,972	(17.8%)
กำไรสุทธิ	119,647	92,951	(22.3%)
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	4.15	3.20	(22.9%)

ในปี 2562 ปตท. และบริษัทย่อยมี EBITDA จำนวน 288,972 ล้านบาท ลดลง 62,424 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 17.8 จาก 351,396 ล้านบาท ในปี 2561 สาเหตุหลักจาก ผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่นปรับตัวลดลง เนื่องจากส่วนต่างราคาน้ำมันสำเร็จรูปกับน้ำมันดิบที่ลดลงในทุกผลิตภัณฑ์ แม้มีกำไรจากสต็อกน้ำมันในปี 2562 ขณะที่ปี 2561 มีขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน รวมถึงส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีสายโพลีเอทิลีนและอะโรมาติกส์ปรับตัวลดลง เช่นเดียวกับกลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติที่มีผลการดำเนินงานลดลง โดยหลักจากธุรกิจโรงแยกก๊าซฯ เนื่องจากราคาขายอ้างอิงปิโตรเคมีปรับตัวลดลงมาก ในขณะที่ต้นทุนก๊าซธรรมชาติสูงขึ้น แม้ว่าปริมาณขายเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม EBITDA ของกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรมปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยหลักจากการเข้าซื้อ GLOW ของ GPSC รวมถึง EBITDA ของธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมเพิ่มขึ้นจากปริมาณขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากการเข้าซื้อสัดส่วนการลงทุนเพิ่มในโครงการบงกช และการเข้าซื้อกิจการของบริษัท Murphy และ Partex ของ PTTEP

ทั้งนี้ ในปี 2562 กลุ่ม ปตท. มีค่าใช้จ่ายชดเชยพนักงานเพิ่มเติมตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ รวม 4,219 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมของธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น 2,470 ล้านบาท รวมถึง ปตท. รับรู้ค่าความเสียหายของคดีความ จำนวน 2,105 ล้านบาท และมีการตั้งค่าเผื่อด้อยค่าท่อส่งก๊าซฯ จำนวน 498 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2561 มีการบันทึกค่าใช้จ่ายจากความเสียหายจากวัตถุดิบคลังของ บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน) (GGC) จำนวน 2,004 ล้านบาท และการรับรู้ผลขาดทุนจากการขายสินทรัพย์แหล่งมอนทาราของ PTTEP จำนวน 1,886 ล้านบาทสำหรับ กำไรสุทธิ ในปี 2562 มีจำนวน 92,951 ล้านบาท ลดลง 26,696 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 22.3 เนื่องจาก EBITDA ที่ลดลง และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นของ GPSC และ PTTEP แม้ว่ามีผลกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เพิ่มขึ้นจากค่าเงินบาทในปี 2562 ที่แข็งค่ามากกว่าปี 2561 และผลขาดทุนจากตราสารอนุพันธ์ลดลง แม้ว่าค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ลดลงตามผลการดำเนินงาน

สถานะการเงินของปตท. และบริษัทย่อย ณ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีสินทรัพย์รวม 2,484,439 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 130,757 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.6 จาก ณ 31 ธันวาคม 2561 โดยหลักจากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าซื้อกิจการ GLOW

ของ GPSC การเข้าซื้อกิจการของบริษัท Murphy และ Partex ของ PTTEP รวมถึงโครงการ LNG Terminal เฟส 2 ของบริษัท พีทีที แอลเอ็นจี จำกัด (PTTLNG) โครงการท่อส่งก๊าซฯ เส้นที่ 5 โครงการท่อส่งก๊าซฯ ราชบุรี-วังน้อย (RA#6) และงานก่อสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน EECi ของ ปตท. ในขณะที่มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 1,183,399 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 147,282 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.2 ซึ่งเป็นหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย 658,969 ล้านบาท หนี้สินที่เพิ่มขึ้นโดยหลักจากเงินกู้ยืมเพื่อเข้าซื้อกิจการ GLOW ของ GPSC การกู้ยืมเงินและการออกหุ้นกู้ของ PTTEP และบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (GC) และมีส่วนของผู้ถือหุ้น 1,301,040 ล้านบาท ลดลง 16,525 ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ 1.3 โดยหลักจากการจ่ายเงินปันผล การซื้อคืนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนและผลกระทบจากการแปลงค่าเงินของ PTTEP ตามค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น แม้ว่ากำไรสุทธิของปี 2562 มีจำนวน 92,951 ล้านบาท

ภาพรวมผลการดำเนินงานของปตท.และบริษัทย่อย

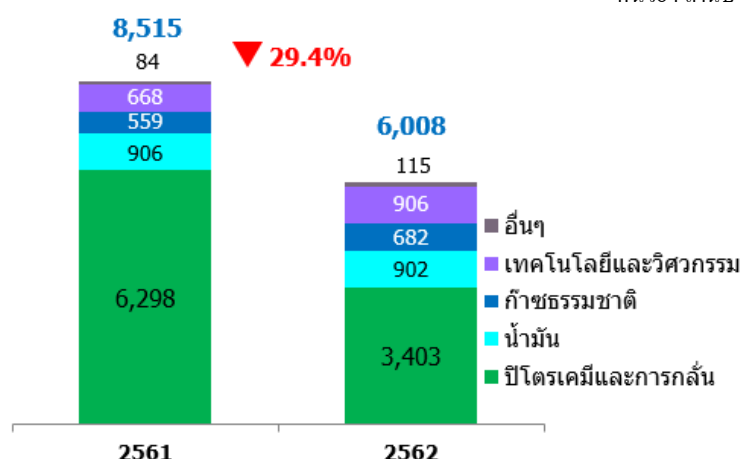
ในปี 2562 ปตท. และบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายจำนวน 2,219,739 ล้านบาท ลดลง 116,416 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.0 จากปี 2561 โดยหลักลดลงจากธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ และธุรกิจน้ำมันลดลง จากราคาขายเฉลี่ยผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมีที่ลดลงตามราคาน้ำมันดิบ แม้ว่าจะมีรายได้ขายเพิ่มขึ้นจากธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรม (GPSC เข้าซื้อ GLOW) ธุรกิจสำรวจและผลิตฯ (จากปริมาณขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากการเข้าซื้อสัดส่วนการลงทุนเพิ่มในโครงการบงกช การเข้าซื้อ Murphy และ Partex ในปี 2562 และราคาขายเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น) รวมถึงกลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ โดยหลักจากธุรกิจจัดหาและจัดจำหน่ายก๊าซฯ (ปริมาณขายเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น)

ในปี 2562 EBITDA จำนวน 288,972 ล้านบาท ลดลง 62,424 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.8 จาก 351,396 ล้านบาท ในปี 2561 สาเหตุหลักจากผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่นปรับลดลงตามส่วนต่างราคาที่ลดลงในทุกผลิตภัณฑ์ทั้งปิโตรเลียมและปิโตรเคมี แม้ว่าในปี 2562 มีกำไรจากสต็อกน้ำมันประมาณ 2,800 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2561 มีขาดทุนจากสต็อกน้ำมันประมาณ 6,900 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบในปี 2562 มีความผันผวนน้อยกว่าปี 2561 เช่นเดียวกับกลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติที่มีผลการดำเนินงานลดลง โดยหลักจากธุรกิจโรงแยกก๊าซฯ ตามกำไรขั้นต้นที่ลดลงจากราคาขายตามราคาอ้างอิงปิโตรเคมีที่ปรับลดลงมาก ในขณะที่ต้นทุนก๊าซฯ ปรับสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรมที่มีผลการดำเนินงานดีขึ้นโดยหลักจากการเข้าซื้อ GLOW ของ GPSC ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2562 และผลการดำเนินงานของธุรกิจสำรวจและผลิตฯ ปรับเพิ่มขึ้นตามรายได้ขายที่เพิ่มขึ้นตามกล่าวข้างต้น

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายในปี 2562 มีจำนวน 133,204 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 9,611 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.8 จาก 123,593 ล้านบาท ในปี 2561 โดยหลักจากธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรมจากการเข้าซื้อ GLOW ของ GPSC และธุรกิจสำรวจและผลิตฯ จากการเข้าซื้อสัดส่วนลงทุนเพิ่มในโครงการบงกช (เพิ่มร้อยละ 22.2) และโครงการ Murphy ในประเทศมาเลเซีย และ Partex

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วม

หน่วย : ล้านบาท

ในปี 2562 มีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้าและบริษัทร่วมจำนวน 6,008 ล้านบาท ลดลง 2,507 ล้านบาท หรือร้อยละ 29.4 จาก 8,515 ล้านบาท ในปี 2561 โดยหลักลดลงจาก PTTAC ที่ผลการดำเนินงานปรับลดลงตามส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบของผลิตภัณฑ์ AN และ MMA ที่ลดลง รวมถึงผลการดำเนินงานที่ลดลงของ HMC จากเงินปันผลรับและส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบของ PP ที่ลดลง

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้น 8,959 ล้านบาท จาก 6,354 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 15,313 ล้านบาท ในปี 2562 โดยหลักมาจากกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นแล้วและยังไม่ได้เกิดขึ้นจากการแปลงค่าลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น ของ PTTEP และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินกู้ยืมและเจ้าหนี้สกุลเงินเหรียญสหรัฐฯ ที่เพิ่มขึ้นของ GC และ ปตท. จากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมากกว่าปี 2561 (ปี 2562 เงินบาทแข็งค่า 2.28 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 ในขณะที่ปี 2561 เงินบาทแข็งค่า 0.24 บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2560)

ในปี 2562 มีการรับรู้รายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำ (Non-recurring Items) ได้แก่ ค่าชดเชยเพิ่มเติมตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และ พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ของกลุ่ม ปตท. ตามที่ได้กล่าวข้างต้นจำนวน 4,219 ล้านบาท ค่าความเสียหายของคดีความและ ค่าเผื่อด้อยค่าต่อส่งก๊าซฯ ของ ปตท. จำนวน 2,105 ล้านบาท และ 498 ล้านบาท ตามลำดับ รวมทั้ง IRPC มีการรับรู้การกลับรายการด้อยค่าสินทรัพย์ และรายได้ค่าปรับจากการรับประกันผลงานก่อสร้างของโครงการ UHV (Warranty Claim) จำนวน 770 และ 271 ล้านบาท ตามลำดับ ในขณะที่ ปี 2561 มีการบันทึกค่าใช้จ่ายจากความเสียหายจากวัตถุดิบคงคลังของ GGC จำนวน 2,004 ล้านบาท การรับรู้ผลขาดทุนจากการขายสินทรัพย์แหล่งมอนทาราชของ PTTEP จำนวน 1,886 ล้านบาท และการรับรู้กำไรจากการซื้อกิจการในราคาที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม ของ GC จำนวน 1,355 ล้านบาท

ภาษีเงินได้ ลดลง 20,658 ล้านบาท หรือร้อยละ 38.5 จาก 53,647 ล้านบาท ในปี 2561 เป็น 32,989 ล้านบาท ในปี 2562 โดยหลักมาจากผลการดำเนินงานโดยรวมของกลุ่ม ปตท. ที่ลดลง และภาษีเงินได้ที่ลดลงของ PTTEP ตามผลกระทบของค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมากกว่าปีก่อน รวมถึงในปี 2561 ปตท. มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สุทธิที่เกี่ยวข้องกับปรับโครงสร้างหน่วยธุรกิจน้ำมันจำนวน 6,033 ล้านบาท

จากที่กล่าวข้างต้น ส่งผลให้กำไรสุทธิของ ปตท. และบริษัทย่อยในปี 2562 มีจำนวน 92,951 ล้านบาท ลดลง 26,696 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 22.3 จากจำนวน 119,647 ล้านบาท ในปี 2561

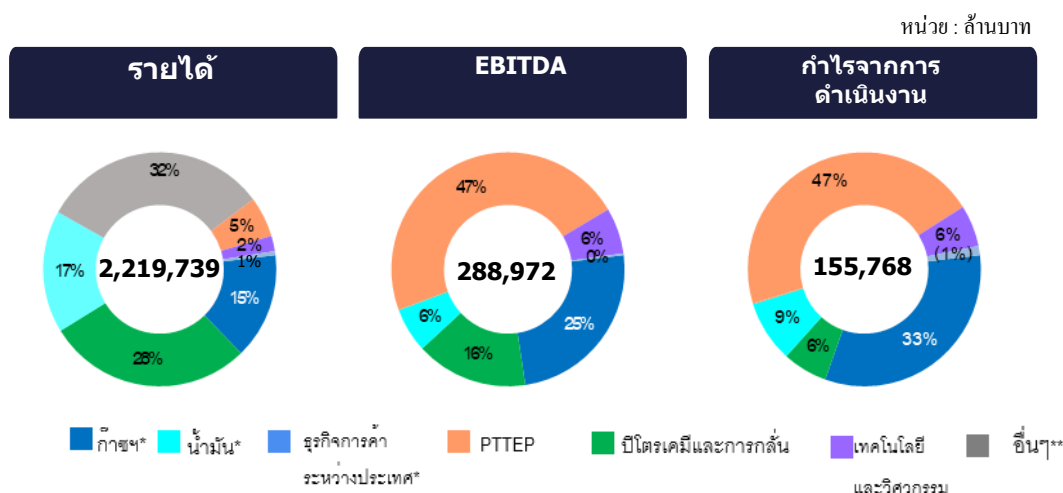

ตารางผลการดำเนินงานของ ปตท. และบริษัทย่อยจำแนกตามกลุ่มธุรกิจและการร่วมค้า

หน่วย : ล้านบาท	Y2561	Y2562	%เพิ่ม (ลด)
ยอดขาย	2,336,155	2,219,739	(5.0%)
: สํารวจและผลิตฯ	171,809	191,053	11.2%
: ก๊าซ	489,549	502,110	2.6%
: ถ่านหิน	20,527	15,380	(25.1%)
: น้ำมัน	601,064	579,668	(3.6%)
: การค้าระหว่างประเทศ	1,239,121	1,085,029	(12.4%)
: ปิโตรเคมีและการกลั่น	1,132,080	976,150	(13.8%)
: เทคโนโลยีและวิศวกรรม	30,024	72,685	>100%
: อื่นๆ	2,868	3,403	18.7%
กำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา	351,396	288,972	(17.8%)
ต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBITDA)			
: สํารวจและผลิตฯ	126,844	136,853	7.9%
: ก๊าซ	94,083	71,407	(24.1%)
: ถ่านหิน	7,445	3,732	(49.9%)
: น้ำมัน	15,271	17,894	17.2%
: การค้าระหว่างประเทศ			
- ไม่รวมการปรับปรุงผลกระทบจาก FX. และการ			
ป้องกันความเสี่ยง	2,702	(136)	<(100%)
- รวมการปรับปรุงผลกระทบจาก FX. และ			
การป้องกันความเสี่ยง	5,929	2,130	(64.1%)
: ปิโตรเคมีและการกลั่น	97,821	45,282	(53.7%)
: เทคโนโลยีและวิศวกรรม	7,878	18,489	>100%
: อื่นๆ	(2,226)	(3,004)	(35.0%)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	123,593	133,204	7.8%
กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	227,803	155,768	(31.6%)
: สํารวจและผลิตฯ	66,701	74,043	11.0%
: ก๊าซ	76,051	52,483	(31.0%)
: ถ่านหิน	5,516	1,294	(76.5%)
: น้ำมัน	10,955	13,784	25.8%
: การค้าระหว่างประเทศ			
- ไม่รวมการปรับปรุงผลกระทบจาก FX. และการ			
ป้องกันความเสี่ยง	2,591	(254)	<(100%)
- รวมการปรับปรุงผลกระทบจาก FX. และ			
การป้องกันความเสี่ยง	5,818	2,012	(65.4%)
: ปิโตรเคมีและการกลั่น	62,922	10,060	(84.0%)
: เทคโนโลยีและวิศวกรรม	4,017	9,260	>100%
: อื่นๆ	(2,528)	(3,357)	(32.8%)
ส่วนแบ่งกำไรจากการร่วมค้าและบริษัทร่วม	8,515	6,008	(29.4%)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	6,354	15,313	>100%
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงิน และภาษีเงินได้ (EBIT)	246,648	183,052	(25.8%)

ผลการดำเนินงานของ ปตท. และบริษัทย่อยจำแนกตามกลุ่มธุรกิจและการร่วมค้า

รายละเอียดการจำแนกตามกลุ่มธุรกิจของ ยอดขาย กำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าเสื่อมราคา ต้นทุนทางการเงิน และ ภาษีเงินได้ (EBITDA) และ กำไรจากการดำเนินงาน สำหรับผลการดำเนินงานงวดปี 2562 สรุปได้ดังนี้

กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ

- ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม : บมจ. ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม หรือ ปตท.สผ.

	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
ราคาขายผลิตภัณฑ์เฉลี่ย (เหรียญสหรัฐ/BOE)	46.7	47.2	1.1%
ปริมาณขายเฉลี่ย (BOED)	305,522	350,651	14.8%

ในปี 2562 PTTEP มีรายได้จากการขายจำนวน 191,053 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 19,244 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.2 จากปี 2561 สาเหตุหลักมาจากรายการขายเฉลี่ยโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 จาก 305,522 BOED ในปี 2561 เป็น 350,651 BOED ในปี 2562 โดยหลักจากโครงการบงกชจากการเข้าซื้อสัดส่วนการลงทุนเพิ่ม 22.22% จากการเข้าซื้อกิจการของบริษัท Murphy และการเข้าซื้อ Partex รวมทั้งราคาขายเฉลี่ยโดยรวมปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 จาก 46.7 เหรียญสหรัฐ ต่อ BOE ในปี 2561 เป็น 47.2 เหรียญสหรัฐ ต่อ BOE ในปี 2562

EBITDA ในปี 2562 มีจำนวน 136,853 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 10,009 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.9 โดยหลักจากรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้นตามที่กล่าวข้างต้น ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่ม ส่วนใหญ่จากปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าซื้อบริษัทในเครือ Murphy ในประเทศมาเลเซีย และค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น 2,470 ล้านบาทจากการตัดจำหน่ายหลุมสำรวจส่วนใหญ่ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ในขณะที่ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น 2,669 ล้านบาท ตามปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงานในปี 2562 มีจำนวน 74,043 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,342 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.0 จากปี 2561

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานภาพรวมปรับตัวเพิ่มขึ้น 12,596 ล้านบาท จากกำไรจากการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น ยังมีสาเหตุจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ลดลง 2,813 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากค่าเงินบาท ในปี 2562 แข็งค่าขึ้นมากกว่าในปี 2561 ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จากผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนลดลง 187 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 5,610 ล้านบาท สอดคล้องกับการกลับรายการ (reverse) ผลประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับ Functional currency ที่เคยรับรู้ไว้จนถึง 31 ธันวาคม 2561 เฉพาะของ

บริษัท ปตท.สผ. จำนวน 60 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือประมาณ 1,900 ล้านบาท ตามประกาศ พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ 9) ปี 2562 ในเดือนเมษายน 2562 รวมทั้งมีการรับรู้กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนในปี 2562 จำนวน 3,364 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2561 รับรู้ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 624 ล้านบาท นอกจากนี้ในปี 2561 มีการรับรู้ขาดทุนจากการขายทรัพย์สิน (แหล่งมอนทารอ) จำนวน 1,886 ล้านบาท รวมทั้งการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของกลุ่มบริษัทในประเทศไทย ออสเตรเลีย 1,754 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในปี 2562 มีการรับรู้ขาดทุนจากกองทุนทางการเงินจำนวน 3,406 ล้านบาท ในขณะที่ปี 2561 รับรู้กำไรจากกองทุนทางการเงิน 539 ล้านบาท โดยหลักจากสัญญาซื้อขายแลกเปลี่ยนล่วงหน้าและสัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน

• กลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ

รายละเอียดปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ แต่ละชนิดเป็น ดังนี้

หน่วย : ตัน	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
LPG	3,203,338	3,594,017	12.2%
Ethane	2,389,118	2,397,704	0.4%
Propane	907,028	891,923	(1.7%)
NGL	645,181	674,179	4.5%
Pentane	47,672	50,871	6.7%
รวม	7,192,337	7,608,694	5.8%

รายละเอียดราคาผลิตภัณฑ์อ้างอิงของโรงแยกก๊าซฯ แต่ละชนิดเป็น ดังนี้

หน่วย : เหรียญสหรัฐ/ตัน	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
LPG ^{/1}	520	435	(16.3%)
Ethylene ^{/2}	1,149	830	(27.8%)
Propylene ^{/2}	990	838	(15.4%)
HDPE ^{/2}	1,330	991	(25.5%)
PP ^{/2}	1,269	1,101	(13.2%)
Naphtha ^{/3}	576	474	(17.7%)

หมายเหตุ ^{/1} ราคาก๊าซตลาดโลก (LPG Cargo) อ้างอิงข้อมูลจาก Platts ด้วยค่าเฉลี่ยของ Propane Cargo และ Butane Cargo (FOB Arab Gulf) ของสองสัปดาห์ก่อนหน้าและคำนวณจากสัดส่วนของ ก๊าซ Propane และก๊าซ Butane ในอัตราส่วนเท่ากับ 50:50

^{/2} ราคาตลาดจริงของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia – Spot)

^{/3} ราคาตลาดจริงของประเทศสิงคโปร์ (MOP'S)

ในปี 2562 กลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ มีรายได้จากการขายจำนวน 502,110 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12,561 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 โดยหลักจากธุรกิจการจัดหาและจัดจำหน่ายก๊าซฯจากราคาขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามราคา Pooled Price ที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งปริมาณจำหน่ายก๊าซฯ เฉลี่ย (ที่ค่าความร้อน 1,000 บีทียูต่อ 1 ลูกบาศก์ฟุต) โดยรวม เพิ่มขึ้นจาก 4,710 MMSCFD ในปี 2561 เป็น 4,797 MMSCFD ในปี 2562 โดยหลักจากปริมาณขายของกลุ่มลูกค้าโรงไฟฟ้า เนื่องจากสภาพอากาศในประเทศของปี 2562 อยู่ในช่วงฤดูร้อนที่ยาวนานกว่าปี 2561 ทำให้มีความต้องการในการใช้ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น

ในขณะที่ ธุรกิจโรงแยกก๊าซฯ มีรายได้จากการขายลดลง จากราคาขายผลิตภัณฑ์โดยเฉลี่ยลดลงตามราคาอ้างอิงปิโตรเคมี โดยราคา HDPE ลดลง ร้อยละ 25.5 และ PP ลดลง ร้อยละ 13.2 แม้ว่า ปริมาณขายผลิตภัณฑ์รวมเพิ่มขึ้น จาก 7,192,337 ตัน ในปี 2561 เป็น 7,608,694 ตัน ในปี 2562 หรือร้อยละ 5.8 โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ LPG ที่ปริมาณขายในประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.2

EBITDA และ กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน ของกลุ่มธุรกิจก๊าซฯ ในปี 2562 มีจำนวน 71,407 ล้านบาท และ 52,483 ล้านบาท ลดลง 22,676 ล้านบาท และ 23,568 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหลักจากธุรกิจโรงแยกก๊าซฯ ที่มีกำไรขั้นต้นลดลง จากราคาขายเฉลี่ยผลิตภัณฑ์ที่ปรับลดลงและต้นทุนค่าเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นตามราคาก๊าซฯ ในอ่าวไทย ในขณะที่ธุรกิจ NGV มีผลขาดทุนลดลง จากราคาขายตามประกาศเฉลี่ยปรับเพิ่มขึ้น ทั้งกลุ่มลูกค้าทั่วไป ที่ปรับเพิ่มขึ้นจาก 14.41 บาทต่อกิโลกรัม เป็น 15.90 บาทต่อกิโลกรัม และ กลุ่มลูกค้ารถโดยสารสาธารณะตามที่ได้กล่าวข้างต้น รวมทั้งปริมาณขาย NGV ลดลง 718 ตันต่อวัน จาก 6,091 ตันต่อวัน ในปี 2561 เป็น 5,373 ตันต่อวัน ในปี 2562 เนื่องจากผู้ใช้ NGV หันกลับไปใช้น้ำมันดีเซลและเบนซิน

• กลุ่มธุรกิจถ่านหิน

	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
ราคาอ้างอิง Newcastle (เหรียญสหรัฐ/ตัน)	107.3	77.8	(27.5%)
ราคาขายเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐ/ตัน)	77.6	63.4	(18.3%)
ปริมาณขาย (ล้านตัน)	8.2	7.8	(4.9%)

รายได้จากการขายในปี 2562 มีจำนวน 15,380 ล้านบาท ลดลง 5,147 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.1 สาเหตุหลักมาจากราคาขายถ่านหินเฉลี่ยลดลง 14.2 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน หรือร้อยละ 18.3 จาก 77.6 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ในปี 2561 มาอยู่ที่ 63.4 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ในปี 2562 จากผลของการบังคับใช้มาตรการกำหนดเพดานราคาขายถ่านหินสำหรับโรงไฟฟ้าในประเทศ อินโดนีเซียที่มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เม.ย. 2561 เป็นต้นไป และตามราคาอ้างอิง Newcastle ที่ลดลงร้อยละ 27.5 รวมถึงปริมาณขายถ่านหินลดลง 0.4 ล้านตัน หรือร้อยละ 4.9 จาก 8.2 ล้านตัน ในปี 2561 มาอยู่ที่ 7.8 ล้านตัน ในปี 2562 ตามอุปสงค์ที่อ่อนตัวลงจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและมีการใช้พลังงานทางเลือกอื่นมากขึ้น

EBITDA ในปี 2562 มีจำนวน 3,732 ล้านบาท ลดลง 3,713 ล้านบาท หรือร้อยละ 49.9 จากกำไรขั้นต้นที่ลดลงตามราคาขายและปริมาณขายที่ลดลงตามที่กล่าวข้างต้น และกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน ปี 2562 มีจำนวน 1,294 ล้านบาท ลดลง 4,222 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ตาม EBITDA ที่ลดลง รวมถึงจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น 509 ล้านบาท แม้ว่า ในปี 2562 จะได้รับคืนภาษีจากผลการชนะเลิศในอดีต ขณะที่ ในปี 2561 มีค่าใช้จ่ายภาษีจากผลการแพ้คดี ส่งผลให้ภาพรวมผลการดำเนินงานในปี 2562 ของกลุ่มธุรกิจถ่านหินปรับตัวลดลง

กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย

• กลุ่มธุรกิจน้ำมัน

	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
ปริมาณขายเฉลี่ย (หน่วย: ล้านลิตร)	26,351	26,054	(1.1%)
ราคาเฉลี่ย (หน่วย: เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล)			
น้ำมันเบนซิน	79.9	72.5	(9.3%)
น้ำมันอากาศยาน	85.0	77.2	(9.2%)
น้ำมันดีเซล	84.1	77.2	(8.2%)
น้ำมันเตา (HSFO)	66.8	58.7	(12.1%)

ในปี 2562 กลุ่มธุรกิจน้ำมันมีรายได้จากการขายจำนวน 579,668 ล้านบาท ลดลง 21,396 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.6 จากราคาขายที่ปรับตัวลดลงในทุกผลิตภัณฑ์ตามราคาน้ำมันในตลาดโลก รวมถึงปริมาณขายลดลง 297 ล้านลิตร หรือร้อยละ 1.1 จาก 26,351 ล้านลิตรหรือเทียบเท่า 454,103 บาร์เรลต่อวันในปี 2561 เป็น 26,054 ล้านลิตรหรือเทียบเท่า 448,983 บาร์เรลต่อวันในปี 2562 โดยหลักจากผลิตภัณฑ์ LPG และน้ำมันเตา

EBITDA ในปี 2562 มีจำนวน 17,894 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,623 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.2 โดยหลักจากกำไรขั้นต้นที่ไม่รวมผลกระทบของสต็อกน้ำมันปรับสูงขึ้นจากผลิตภัณฑ์ดีเซลและเบนซินเนื่องจากสถานการณ์ตลาดในปี 2562 ดีขึ้นกว่าปี 2561 ที่มีการแข่งขันสูง รวมถึงขาดทุนจากสต็อกน้ำมันที่ลดลง ในส่วน EBITDA ของธุรกิจ non-oil เพิ่มขึ้นโดยหลักจากการขยายสาขาของธุรกิจ Cafe Amazon อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของสถานีบริการน้ำมัน และการขยายสาขาของธุรกิจ non-oil ทั้งนี้ กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงานในปี 2562 อยู่ที่ 13,784 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,829 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.8 ตาม EBITDA ที่เพิ่มขึ้น

• กลุ่มธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

หน่วย: ล้านลิตร	2561	2562	%เพิ่ม (ลด)
ปริมาณขายเฉลี่ย	80,481	82,854	2.9%

ในปี 2562 กลุ่มธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ มีรายได้จากการขายจำนวน 1,085,029 ล้านบาท ลดลง 154,092 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.4 เนื่องจากราคาขายผลิตภัณฑ์ปรับตัวลดลงตามราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยที่ลดลง ขณะที่ปริมาณขายเพิ่มขึ้น 2,373 ล้านลิตรหรือร้อยละ 2.9 จาก 80,481 ล้านลิตรหรือเทียบเท่า 1,386,906 บาร์เรลต่อวันในปี 2561 เป็น 82,854 ล้านลิตรหรือเทียบเท่า 1,427,799 บาร์เรลต่อวันในปี 2562 จากปริมาณการค้าน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมนอกประเทศ (Out – Out Trading) เพิ่มขึ้น จากการขยายฐานการค้าในภูมิภาคเอเชีย และสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มขึ้น รวมทั้ง ธุรกิจการค้า LNG (Out-Out Trading)

EBITDA รวมการปรับปรุงผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนและการป้องกันความเสี่ยงในปี 2562 มีจำนวน 2,130 ล้านบาท ลดลง 3,799 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.1 โดยหลักจากกำไรขั้นต้นของผลิตภัณฑ์น้ำมันดิบและคอนเดนเสทในประเทศ และน้ำมันดิบและคอนเดนเสทนำเข้าลดลง ตามราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยที่ลดลง รวมถึงส่วนต่างราคาซื้อและขายคอนเดนเสทที่แคบลงเนื่องจากสภาวะอุปทานในตลาดในปี 2562 จากการที่มีปริมาณผลิตภัณฑ์ทดแทน (Competitive Substitutions: U.S. Light Crude

และ Naphtha) เข้ามาในตลาดเพิ่มขึ้น แม้ว่า กำไรจากการค้านอกประเทศ (Out-Out Trading) ของบริษัทในเครือเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงานรวมการปรับปรุงผลกระทบฯ ของกลุ่มธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ในปี 2562 ลดลงมาอยู่ที่ 2,012 ล้านบาท จาก 5,818 ล้านบาท ในปี 2561 ตาม EBITDA ที่ลดลง

• **กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น**

หน่วย: เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
Market GRM	4.69	2.67	(43.1%)
Inventory gain (loss)	(0.28)	0.21	>100%
Hedging gain (loss)	(0.05)	0.13	>100%
Accounting GRM	4.36	3.01	(31.0%)
Refinery Utilization rate (%)	104.4%	97.1%	(7.0%)

*จากโรงกลั่น 3 แห่ง คือ TOP, GC และ IRPC

หน่วย: เหรียญสหรัฐต่อตัน	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
โอเลฟินส์			
Naphtha (MOPJ)	614	523	(14.8%)
HDPE	1,330	991	(25.5%)
HDPE - Naphtha	716	468	(34.6%)
LLDPE	1,181	952	(19.4%)
LLDPE - Naphtha	567	429	(24.3%)
PP	1,269	1,101	(13.2%)
PP - Naphtha	655	578	(11.8)%
อะโรเมติกส์			
Condensate	606	544	(10.2%)
PX (TW)	1,067	901	(15.6%)
PX (TW) – Condensate	461	357	(22.6%)
BZ	821	641	(21.9%)
BZ – Condensate	215	97	(54.9%)

ในปี 2562 กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น มีรายได้จากการขายจำนวน 976,150 ล้านบาท ลดลง 155,930 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.8 โดยหลักจากธุรกิจการกลั่นที่มีรายได้ขายลดลงตามราคาเฉลี่ยผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปทุกผลิตภัณฑ์ที่ปรับลงตามราคาน้ำมันดิบ เนื่องจากอุปทานปรับตัวสูงขึ้นจากกำลังการผลิตในประเทศสหรัฐและประเทศนอกกลุ่มโอเปกที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันปรับลดลงจากสถานะเศรษฐกิจเนื่องจากภาวะสงครามทางการค้าที่ยืดเยื้อ รวมถึงปริมาณขายที่ลดลง โดยอัตราการใช้กำลังการกลั่นของกลุ่มลดลงจากร้อยละ 104.4 ในปี 2561 เป็นร้อยละ 97.1 ในปี 2562 จากการปิดซ่อมบำรุงตามแผนของทั้งกลุ่มโรงกลั่นที่มากกว่าปีก่อน

ในส่วนของรายได้จากธุรกิจปิโตรเคมีโดยรวมลดลง สาเหตุหลักจากรายได้ของกลุ่มอะโรเมติกส์ที่ลดลงตามราคาผลิตภัณฑ์ BZ และ PX ที่ปรับตัวลดลงตามราคาน้ำมันดิบและอุปสงค์ที่ชะลอตัว รวมถึงอุปทานที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดดำเนินการผลิตของโรงอะโรเมติกส์แห่งใหม่ในจีน นอกจากนี้ ปริมาณขายโดยรวมลดลง เนื่องมาจากการหยุดซ่อมบำรุงตามแผนของ IRPC GC และ TOP ในปี 2562 ที่มากกว่าปีก่อน สำหรับรายได้จากกลุ่มโอเลฟินส์ก็ปรับตัวลดลงตามราคาผลิตภัณฑ์ซึ่งได้รับแรงกดดัน

จากสงครามการค้าระหว่างประเทศสหรัฐฯ และประเทศจีน รวมถึงแนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก แม้ว่าปริมาณขายจะเพิ่มขึ้นจากการผลิตเต็มกำลังของโรงงาน LLDPE แห่งที่ 2 ของ GC ในปี 2562

EBITDA ของกลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีและการกลั่น มีจำนวนรวม 45,282 ล้านบาท ลดลง 52,539 ล้านบาท และมีกำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน จำนวน 10,060 ล้านบาท ลดลง 52,862 ล้านบาท โดยมีสาเหตุดังนี้

- ผลการดำเนินงานของธุรกิจการกลั่นไม่รวมผลกระทบจากสต็อกน้ำมันปรับลดลงจาก Market GRM ที่ลดลงจาก 4.69 US\$/BBL ในปี 2561 เป็น 2.67 US\$/BBL ในปี 2562 ตามส่วนต่างราคาน้ำมันสำเร็จรูปกับน้ำมันดิบที่ลดลงในทุกผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะส่วนต่างราคาน้ำมันเตาที่ลดลงอย่างมากจากความต้องการใช้น้ำมันเตากำมะถันสูงที่ลดลงและอุปทานที่สูงขึ้นจากการระบายน้ำมันเตาดังกล่าว ก่อนที่จะมีการบังคับใช้มาตรการป้องกันมลพิษของ IMO ต้นปี 2563 โดยในปี 2562 มีกำไรจากสต็อกน้ำมัน 0.21 US\$/BBL ในขณะที่มีขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน 0.28 US\$/BBL ในปี 2561 ส่งผลให้ Accounting GRM ของปี 2562 ปรับมาอยู่ที่ 3.01 US\$/BBL จาก 4.36 US\$/BBL ในปี 2561 จึงเป็นผลให้การดำเนินงานของธุรกิจการกลั่นโดยรวมปรับลดลง
- ผลการดำเนินงานของธุรกิจปิโตรเคมีในภาพรวมปรับลดลง โดยหลักจากผลการดำเนินงานของกลุ่มโอเลฟินส์ที่ลดลงจากราคาผลิตภัณฑ์ที่ลดลงอย่างมากจากประเด็นสงครามการค้า (HDPE ลดลงร้อยละ 25.5, LLDPE ลดลงร้อยละ 19.4, PP ลดลงร้อยละ 13.2) รวมถึงผลการดำเนินงานของกลุ่มอะโรเมติกส์ที่ลดลงจากส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ BZ กับวัตถุดิบที่ปรับลดลงร้อยละ 54.9 และส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ PX กับวัตถุดิบปรับตัวลดลงร้อยละ 22.6 จากอุปทานในจีนที่สูงขึ้น

กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรม

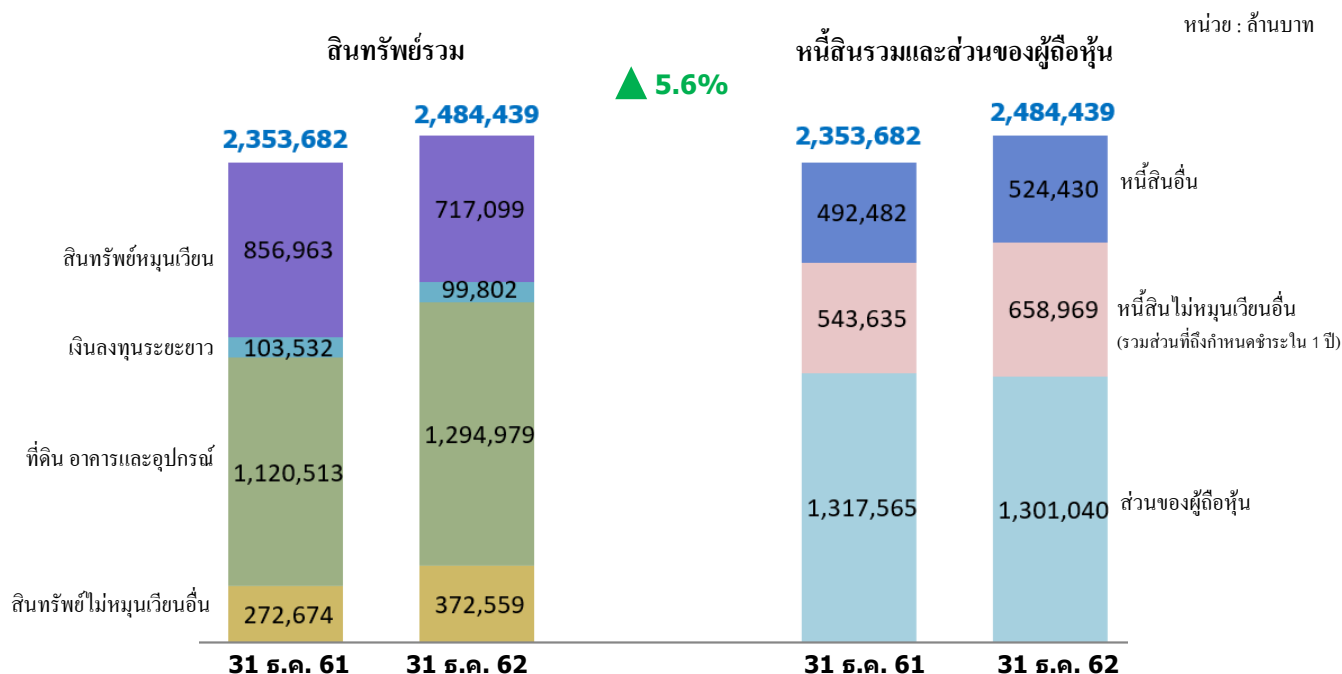
หน่วย: GWh	2561	2562	% เพิ่ม (ลด)
ปริมาณขายไฟฟ้า	5,412	17,572	>100%
ปริมาณขายไอน้ำ	6,572	12,821	95.1%

ในปี 2562 กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรมมีรายได้จากการขายจำนวน 72,685 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้น 42,661 ล้านบาท มากกว่าร้อยละ 100 โดยหลักจากการเข้าซื้อ GLOW ในปี 2562

EBITDA ในปี 2562 มีจำนวน 18,489 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้น 10,611 ล้านบาท มากกว่าร้อยละ 100 โดยหลักจากกำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานของ GLOW แม้ว่าค่าจ้างที่ปรึกษาในการพัฒนาธุรกิจเพิ่มขึ้นและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปรับตัวสูงขึ้นจากการเข้าซื้อ GLOW ทั้งนี้ กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงานในปี 2562 มีจำนวน 9,260 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5,243 ล้านบาท มากกว่าร้อยละ 100 ตาม EBITDA ที่เพิ่มขึ้น แม้ว่าค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายสูงขึ้นจำนวน 5,368 ล้านบาท และต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้น 3,912 ล้านบาท จากการเข้าซื้อ GLOW

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานภาพรวมกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรมเพิ่มขึ้น โดยหลักจาก GPSC ที่มีผลการดำเนินงานรวม 4,061 ล้านบาทในปี 2562 เพิ่มขึ้น 702 ล้านบาท โดยหลักจาก GPSC ที่มีการรับรู้ผลการดำเนินงานของ GLOW และจากการรับรู้ผลประโยชน์จากการจากโครงการที่เปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์ในปี 2562 จาก CUP-4 โรงไฟฟ้าน้ำลึก 1 (NL1PC) และโรงไฟฟ้าไชยะบุรี

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินปตท. และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เปรียบเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ปตท. และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,484,439 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 130,757 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.6 เป็นผลจาก

: สินทรัพย์หมุนเวียน ลดลง 139,864 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.3 สาเหตุหลักมาจาก

- เงินลงทุนชั่วคราว ลดลง 104,157 ล้านบาท โดยหลักจากเงินฝากประจำลดลงจาก TOP PTTEP GC และ ปตท.
- ลูกหนี้อื่น ลดลง 29,215 ล้านบาท จากเงินจ่ายล่วงหน้าค่าเข้าซื้อสัดส่วนเงินลงทุนเพิ่มในโครงการบงกชของ PTTEP และเงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้าของ PTTT ลดลง รวมทั้ง ปตท. ได้รับคืนเงินชดเชยกองทุนน้ำมันและภาษีสรรพสามิต อีกทั้งภาษีซื้อขอคืนจากเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อกิจการของ OR ลดลง

: ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพิ่มขึ้น 174,466 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.6 โดยหลักจากการเข้าซื้อกิจการ GLOW ของ GPSC และการเข้าซื้อกิจการ Murphy และ Partex ของ PTTEP ทำให้มีการรับรู้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของ GLOW Murphy และ Partex เข้ามาในงวดทั้งสิ้น 139,682 ล้านบาท รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของงานระหว่างก่อสร้างในโครงการต่างๆ ของปตท. และกลุ่มบริษัท เช่น โครงการ LNG Terminal เฟส 2 ของ PTTLNG โครงการพลังงานสะอาด (CFP) ของ TOP โครงการ Olefins Reconfiguration โครงการผลิต Propylene Oxide ของ GC และโครงการท่อส่งก๊าซฯ เส้นที่ 5 โครงการท่อส่งก๊าซฯ ราชบุรี-วังน้อย (RA#6) และ งานควบคุมงานก่อสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน EECi ของ ปตท.

: สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น เพิ่มขึ้น 99,885 ล้านบาท หรือร้อยละ 36.6 โดยหลักจากค่าความนิยม และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้น จากการเข้าซื้อกิจการ GLOW ของ GPSC

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ปตท. และบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 1,183,399 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 147,282 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.2 โดยมีสาเหตุหลักมาจากหนี้สินที่มีการระดมยืมเพิ่มขึ้น 115,334 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.2 โดยหลักเป็นผลจากการกู้ยืมของ GPSC เพื่อซื้อกิจการ GLOW รวมถึงเงินกู้ระยะยาวและหุ้นกู้ที่เพิ่มขึ้นของ PTTEP GC และ TOP

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ปตท. และบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวนรวม 1,301,040 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2561 จำนวน 16,525 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.3 ปตท. และบริษัทย่อย มีผลการดำเนินงานสำหรับปี 2562 จำนวน 92,951 ล้านบาท โดยมีการจ่ายปันผลจากผลการดำเนินงานงวดครึ่งหลังของปี 2561 จำนวน 1.2 บาทต่อหุ้น และครั้งแรกของปี 2562 จำนวน 0.9 บาทต่อหุ้น เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 59,979 ล้านบาท ทั้งนี้ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง 19,569 ล้านบาท และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมลดลง 20,804 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน และการไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนของ PTTEP

สภาพคล่อง

สภาพคล่องของ ปตท. และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีกระแสเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิจำนวน 358 ล้านบาท โดยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด จำนวน 292,184 ล้านบาท เป็นผลให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวดเท่ากับ 292,542 ล้านบาท ทั้งนี้ รายละเอียดกระแสเงินสดแต่ละกิจกรรม มีดังนี้

	หน่วย: ล้านบาท
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	265,107
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน	(188,218)
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(70,226)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	(3,075)
ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน	(3,230)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นระหว่างงวด-สุทธิ	358
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	292,184
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายงวด	292,542

กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานมีจำนวน 265,107 ล้านบาท มาจากกำไรส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ตามงบกำไรขาดทุนจำนวน 92,951 ล้านบาท ปรับปรุงด้วยรายการกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน โดยรายการหลักที่มีผลให้กระแสเงินสดเพิ่มขึ้น ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายรวมจำนวน 133,204 ล้านบาท ภาษีเงินได้จำนวน 32,989 ล้านบาท กำไรส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจำนวน 29,141 ล้านบาท และต้นทุนทางการเงินจำนวน 27,971 ล้านบาท รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ดำเนินงานสุทธิเพิ่มขึ้นจำนวน 26,663 ล้านบาท และมีเงินสดจ่ายภาษีเงินได้จำนวน 65,259 ล้านบาท

กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนมีจำนวน 188,218 ล้านบาท ส่วนใหญ่เนื่องมาจาก

: เงินจ่ายเพื่อซื้อธุรกิจ 164,378 ล้านบาท โดยหลักจากการเข้าซื้อกิจการ Murphy และ Partex ของ PTTEP สัดส่วนร้อยละ 100.00 และการเข้าซื้อกิจการ GLOW ของ GPSC สัดส่วนร้อยละ 69.11

: เงินจ่ายลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า รวมจำนวน 149,951 ล้านบาท โดยหลักเป็นผลจากการลงทุนเพิ่มขึ้นของ GC ในโครงการ Olefins Reconfiguration และ โครงการผลิต Propylene Oxide, การลงทุนเพิ่มขึ้นของ PTTEP ในสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ส่วนใหญ่จากโครงการเอส 1 และโครงการซอดีก้า, CFP ของ TOP, การลงทุนของ ปตท. ในโครงการท่อส่งก๊าซฯ เส้นทางที่ 5 โครงการท่อส่งก๊าซฯ จากสถานีควบคุมความดันก๊าซฯ ราชบุรี-วังน้อยที่ 6 (RA6) ไปยังจังหวัดราชบุรี และการขยายอายุท่อส่งก๊าซฯ เส้นทางที่ 1 เป็นต้น

: เงินรับสุทธิจากเงินลงทุนชั่วคราว รวมจำนวน 108,719 ล้านบาท จาก TOP ปตท. PTTEP และ GC จำนวน 72,609 ล้านบาท 17,761 ล้านบาท 15,259 ล้านบาท และ 4,277 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหลักมาจากเงินฝากประจำที่ครบกำหนด

กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินมีจำนวน 70,226 ล้านบาท ส่วนใหญ่เนื่องมาจาก

: เงินจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว 102,876 ล้านบาท โดยหลักจาก ปตท. GC PTTEP GPSC IRPC และ TOP

: เงินปันผลจ่ายจำนวน 81,351 ล้านบาท โดยหลักจาก ปตท. GC PTTEP TOP และ GPSC

: เงินจ่ายจากการเปลี่ยนสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อยเพื่อซื้อ GLOW ในสัดส่วนร้อยละ 30.72 (Tender Offer) ของ GPSC จำนวน 40,806 ล้านบาท

: เงินจ่ายเพื่อชำระคืนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนของ PTTEP จำนวน 30,751 ล้านบาท

: เงินรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว 174,649 ล้านบาท โดยหลักจาก PTTEP GPSC GC PTTTCC TOP และ IRPC

ในส่วนของสภาพคล่องเฉพาะบริษัท ปตท. สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีกระแสเงินสดลดลงสุทธิจำนวน 39,723 ล้านบาท โดยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด จำนวน 86,204 ล้านบาท เป็นผลให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวดเท่ากับ 46,481 ล้านบาท โดยหลักจากการจ่ายเงินปันผล และการไถ่ถอนหุ้นกู้

อัตราส่วนทางการเงินและกำไรต่อหุ้นของ ปตท. และบริษัทย่อย

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	2561	2562
<u>อัตราส่วนสภาพคล่อง</u>			
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	2.10	1.89
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	1.49	1.31
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	13.13	12.74
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	27.42	28.26
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	เท่า	12.62	12.35
ระยะเวลารับหนี้	วัน	28.53	29.15
<u>อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร</u>			
อัตรากำไรขั้นต้น	%	13.40%	11.36%
อัตรากำไรสุทธิ	%	7.08%	5.50%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	14.14%	10.61%
<u>อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน</u>			
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	7.21%	5.05%
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	15.01%	10.11%
อัตราภาระหมุนของสินทรัพย์	เท่า	1.02	0.92
<u>อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน</u>			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.41	0.51
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	เท่า	11.18	12.97
<u>กำไรสุทธิต่อหุ้น</u>			
กำไรสุทธิต่อหุ้น	บาท/หุ้น	4.15	3.20

ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานในอนาคต

เศรษฐกิจโลกในปี 2563 มีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้นจากปี 2562 (อ้างอิง IMF ณ มกราคม 2563) โดยเศรษฐกิจกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่และกำลังพัฒนาขยายตัวเร่งขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่การเติบโตทางเศรษฐกิจขยายตัวชะลอมากในปี 2562 จากปัญหาภายในประเทศ เช่น บราซิล อินเดีย อาเจนตินา และอิหร่าน เป็นต้น มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ชดเชยเศรษฐกิจจีนที่คาดว่าจะขยายตัวชะลอเล็กน้อยจากการปฏิรูปเศรษฐกิจในประเทศ ท่ามกลางความกังวลจากหนี้ภาคเอกชนที่อยู่ในระดับสูงและแนวโน้มการดำเนินนโยบายการเงินการคลังแบบผ่อนคลายอย่างระมัดระวังมากขึ้น ในขณะที่เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วมีแนวโน้มขยายตัวชะลอเล็กน้อย จากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่คาดว่าจะขยายตัวชะลอจากแรงกดดันจากความไม่แน่นอนของนโยบายทางการค้ากับประเทศคู่ค้าที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตอุตสาหกรรมส่งออกและการลงทุน แม้ว่าสหรัฐฯ และจีนบรรลุข้อตกลงทางการค้าระยะที่หนึ่ง รวมทั้งปัจจัยหนุนจากตลาดแรงงานที่แข็งแกร่งและการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลาย ส่วนเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศที่ใช้เงินสกุลยูโรมีแนวโน้มขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปจากตลาดแรงงานที่เข้มแข็ง การดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายอย่างมากและนโยบายการคลังเชิงป้องกัน รวมทั้งภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะการผลิตรถยนต์ในประเทศเยอรมันเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานใหม่สำหรับรถยนต์ในเรื่องการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม โดยเศรษฐกิจโลกยังคงมีความเสี่ยงจากตลาดการเงินโลกที่อาจตึงตัวขึ้นอย่างรวดเร็วจากความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น จิตความสามารถในการดำเนินนโยบายการเงินที่จำกัด ความไม่แน่นอนของมาตรการกีดกันทางการค้า ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และผลกระทบจากภัยธรรมชาติและโรคระบาดร้ายแรง

ตามรายงานของ IEA เดือนกุมภาพันธ์ 2563 ความต้องการใช้น้ำมันของโลกในปี 2563 คาดว่าจะเพิ่มขึ้น 0.83 ล้านบาร์เรลต่อวันจากปี 2562 (ลดลงจากรายงานเดิมในเดือนมกราคม 2563 ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น 1.2 ล้านบาร์เรลต่อปีจากปี 2562) เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 และการหยุดชะงักของเศรษฐกิจของจีน ทั้งนี้ คาดว่าราคาน้ำมันดิบในปี 2563 จะเฉลี่ยอยู่ที่ 54-64 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ค่าการกลั่นอ้างอิงสิงคโปร์ในปี 2563 คาดว่าจะเฉลี่ยอยู่ที่ 2.5-3.5 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล

เศรษฐกิจไทยในปี 2563 มีแนวโน้มขยายตัวชะลอลง ตามการบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวชะลอลงท่ามกลางปัญหาภัยแล้งและหนี้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูง อีกทั้งรายได้จากการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะลดลงจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 จากจีน ในขณะที่การลงทุนภาครัฐคาดว่าจะเร่งตัวขึ้นตามการเบิกจ่ายสำหรับโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่มีการก่อสร้างและคาดว่าจะแล้วเสร็จและเปิดให้บริการในปี 2563-2564 ซึ่งจะเป็นปัจจัยช่วยกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน สำหรับการส่งออกสินค้าคาดว่าจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามการค้าโลก ทั้งนี้ เศรษฐกิจไทยยังคงเผชิญความเสี่ยงจากเศรษฐกิจคู่ค้าที่อาจขยายตัวชะลอลงกว่าที่คาด การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่อาจรุนแรงและยืดเยื้อ และความล่าช้าของโครงการลงทุนและการเบิกจ่ายของภาครัฐ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2563 ประเมินการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี 2563 ที่ระดับร้อยละ 1.5-2.5

14.2 ภาระการให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่บริษัทในเครือ

ณ 31 ธันวาคม 2562 ปตท. มีภาระในการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่บริษัทในกลุ่ม รายละเอียด ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท/เหรียญสหรัฐ

บริษัท	สกุลเงิน	วงเงิน	ให้ความสนับสนุนแล้ว		ยังไม่ได้ให้ความสนับสนุน
			ยอดเงินผู้ค้างชำระ	อื่นๆ	
บริษัทในกลุ่ม ปตท.ที่ ปตท.ถือหุ้นน้อยกว่า 100%					
บริษัท ทรานส์ ไทย-มาเลเซีย (ไทย) จำกัด (TTM(T))	เหรียญสหรัฐ	17 ¹	-	-	17
บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด (EnCo)	บาท	1,250	580	-	-
บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC)	บาท	27,000 ²	3,790	-	-
รวม	เหรียญสหรัฐ	17	-	-	17
	บาท	28,250	4,370	-	-
บริษัทในกลุ่ม ปตท.ที่ ปตท.ถือหุ้น 100%					
บริษัท ปตท. ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (PTT TCC)	เหรียญสหรัฐ	67 ³	67	-	-
	บาท	58,500 ⁴	23,611	-	34,887
บริษัท พีทีที แอลเอ็นจี จำกัด (PTTLNG)	บาท	55,527	14,244	-	13,243
รวม	เหรียญสหรัฐ	67	67	-	-
	บาท	114,027	37,855	-	48,130
รวม	เหรียญสหรัฐ	84	67	-	17
	บาท	142,277	42,225	-	48,130

¹ ตามหนังสือ Construction Cost Undertaking ระหว่าง ปตท. เปโตรนาส และ TTM(T) ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2553 ที่กำหนดให้ ปตท. และเปโตรนาสในฐานะผู้ถือหุ้นต้องให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามสัดส่วนการถือหุ้น 50 : 50 ในกรณีที่ TTM(T) ไม่สามารถชำระค่า Claims ที่ผู้รับเหมาก่อสร้างโครงการเรียกเก็บได้

² ตามสัญญาเงินกู้ระยะสั้นอายุไม่เกิน 12 เดือนเพื่อรองรับการลงทุน (Bridging Loan) ระหว่าง ปตท. และบริษัท GPSC ลงวันที่ 11 มีนาคม 2562 วงเงิน 27,000 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการเข้าซื้อหุ้นบริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)

³ ตามสัญญาเงินกู้จากผู้ถือหุ้น (Shareholder Loan) ระหว่าง ปตท. และบริษัท PTT TCC ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2562 วงเงิน 66.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนการลงทุนของบริษัทในกลุ่ม ปตท.

⁴ ตามสัญญาเงินกู้จากผู้ถือหุ้น (Shareholder Loan) ระหว่าง ปตท. และบริษัท PTT TCC ลงวันที่ 26 กันยายน 2562 วันที่ 25 ตุลาคม 2562 และวันที่ 14 พฤศจิกายน 2562 วงเงินรวม 58,500 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการลงทุนของบริษัทในกลุ่ม ปตท.

ปตท.จะพิจารณาให้ความสนับสนุนทางการเงินในรูปของเงินกู้ เงินทุน และ/หรือ สินเชื่อทางการเงินในกรณีที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อ ปตท. และกลุ่ม ปตท. ในระยะยาว ซึ่ง ปตท. มีความเชื่อว่านโยบายและการดำเนินการดังกล่าวจะสามารถสร้างความแข็งแกร่งให้กับบริษัทในกลุ่ม ปตท. ได้

14.3 แผนการลงทุนในอนาคต

ปตท. และ บริษัทที่ ปตท. ถือหุ้นร้อยละ 100 มีแผนการลงทุนภายใน 5 ปีข้างหน้า (ปี 2563-2567) เป็นเงินรวมประมาณ 180,814 ล้านบาท โดยมีสรุปรายละเอียดประมาณการใช้จ่ายรายปี ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ธุรกิจ	2563	2564	2565	2566	2567	รวม
ธุรกิจก๊าซธรรมชาติ	5,799	4,774	1,019	40	40	11,672
ธุรกิจท่อส่งก๊าซธรรมชาติ	9,579	3,396	5,624	6,461	6,665	31,725
ธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย	44	3	183	402	242	874
ธุรกิจเทคโนโลยีและวิศวกรรม	5,836	2,850	1,924	1,444	1,167	13,221
สำนักงานใหญ่และอื่นๆ	848	78	56	53	52	1,087
การลงทุนและการลงทุนในบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้นร้อยละ 100	47,204	30,314	21,678	12,145	10,894	122,235
รวม	69,310	41,415	30,484	20,545	19,060	180,814

ทั้งนี้ ปตท. ยังคงมุ่งเน้นการลงทุนในธุรกิจหลัก (Core Businesses) ได้แก่ กลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ทั้งในส่วนที่ ปตท. ดำเนินงานเอง (ธุรกิจก๊าซธรรมชาติและท่อส่งก๊าซธรรมชาติ) และลงทุนผ่านบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้นร้อยละ 100 อาทิ การขยายขีดความสามารถของสถานีรับจ่ายก๊าซธรรมชาติเหลว (แอลเอ็นจี) รวมทั้งมีการร่วมทุนและการลงทุนในบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้นร้อยละ 100 อื่นๆ เช่น การขยายงานของธุรกิจน้ำมันและธุรกิจค้าปลีกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ ปตท. ยังได้จัดเตรียมงบลงทุนในอนาคต (Provisional Capital Expenditure) ในระยะ 5 ปีข้างหน้าจำนวน 203,583 ล้านบาท เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม และเสริมความร่วมมือของกลุ่มปตท. จากความชำนาญของธุรกิจเดิม อาทิ LNG Value Chain โครงการ Gas-to-Power รวมทั้งการลงทุนในธุรกิจใหม่ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมถึงตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี พฤติกรรมผู้บริโภค และแนวโน้มการใช้พลังงานสะอาด

แหล่งเงินหลักที่ ปตท. คาดว่าจะนำมาใช้ในการลงทุนตามแผนดังกล่าวข้างต้น จะมาจากเงินสดรับสุทธิจากดำเนินงาน รวมถึงเงินสดรับจากการออกหุ้นกู้หรือเงินกู้ยืมระยะยาว ทั้งนี้แผนการลงทุนข้างต้นเป็นแผนการลงทุนของ ปตท. รวมถึง การร่วมทุนและการลงทุนในบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้นร้อยละ 100 อนึ่ง แผนการลงทุนในอนาคตของบริษัท Flagship ได้นำเสนอใน ส่วนที่ 1 (2) ลักษณะการประกอบธุรกิจ

14.4 โครงการหลักในอนาคตของ ปตท.

14.4.1 โครงการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ (Transmission Pipeline)

- ระบบท่อส่งก๊าซฯ เส้นที่ 5 จากระยองไปไทรน้อย – โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ/ใต้
ความคืบหน้าโครงการ ณ เดือนธันวาคม 2562 : ร้อยละ 80.24
- ระบบท่อส่งก๊าซฯ จากสถานีควบคุมความดันก๊าซฯ ราชบุรี – วังน้อยที่ 6 ไปยัง จ.ราชบุรี
ความคืบหน้าโครงการ ณ เดือนธันวาคม 2562 : ร้อยละ 91.97

14.4.2 โครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการจัดหา/นำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG Receiving Facilities)

ปัจจุบัน มีสัญญาซื้อ LNG ระยะยาวกับ Qatargas, Shell, BP และ Petronas จำนวนทั้งสิ้น 5.2 ล้านตันต่อปี และมีความพร้อมในการจัดหา LNG เพื่อรองรับปริมาณการใช้ก๊าซฯ ของประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- โครงการ LNG Receiving Terminal 2:

ความคืบหน้าโครงการ ณ เดือนธันวาคม 2562 : ร้อยละ 35.05

- ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2560 มีมติให้ ปตท. ดำเนินการขยายกำลังการแปรสภาพ LNG ที่ 7.5 ล้านตันต่อปี
- มีกำหนดส่งก๊าซธรรมชาติได้ภายในปี 2565

- โครงการ LNG Receiving Terminal อื่นๆ:

- ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2562 มีมติเห็นชอบผลการคัดเลือกเอกชน ผลการเจรจา และร่างสัญญาร่วมทุนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) กับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) สำหรับโครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3 (ช่วงที่ 1) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเสนอมา โดยให้ บริษัท กัลฟ์ เอ็มทีพี แอลเอ็นจี เทอร์มินอล จำกัด (บริษัทร่วมทุนระหว่าง บริษัท พีทีที แทงค์ เทอร์มินัล จำกัดซึ่งปตท. ถือหุ้นทั้งหมด ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 30 และ บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 70 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท กัลฟ์ เอ็มทีพี แอลเอ็นจี เทอร์มินอล จำกัด) เป็นผู้ดำเนินการถมทะเล มูลค่าการลงทุนร่วมกันในส่วนของการถมทะเลประมาณ 12,900 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2566 และสิทธิในการก่อสร้าง LNG Terminal ช่วงที่ 1 ขนาดไม่ต่ำกว่า 5 ล้านตัน เป็นเงินลงทุนประมาณ 28,000 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะพร้อมเปิดดำเนินการประมาณปี 2568 รวมมูลค่าการลงทุนทั้งหมดประมาณ 40,900 ล้านบาท

14.4.3 แผนงาน NGV

ปตท. มีนโยบายให้เอกชนที่สนใจลงทุนสถานีบริการ NGV ยังคงสามารถที่จะดำเนินการได้ โดยขอซื้อก๊าซฯจาก ปตท. และ เอกชนเป็นผู้ลงทุนสถานีบริการเอง อีกทั้ง ปตท. มีแผนการบริหารจัดการสถานีบริการที่มีต้นทุนสูง เพื่อให้ต้นทุน ปตท. เทียบเคียงกับต้นทุนที่ภาครัฐกำหนด

ในส่วนของราคาขายปลีก NGV สำหรับรถโดยสารสาธารณะ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2562 มีมติเห็นชอบปรับราคาขายปลีก NGV สำหรับรถโดยสารสาธารณะจากเดิมที่ 10.62 บาทต่อกิโลกรัม เป็น 13.62 บาทต่อกิโลกรัม โดยให้ทยอยปรับขึ้นครั้งละ 1.00 บาท ทุก 4 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป โดยปัจจุบันราคาขายปลีก NGV สำหรับรถโดยสารสาธารณะ เท่ากับ 13.62 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งได้มีการปรับราคาครบ 3 ครั้งแล้ว ในวันที่ 16 มกราคม 2563

14.4.4 แผนการหยุดซ่อมบำรุงโรงแยกก๊าซฯ ในปี 2563

Plant	1Q2563	2Q2563	3Q2563	4Q2563
GSP #1		Major T/A (6 – 30 มิ.ย. : 25 วัน)		
GSP #2				
GSP #3				
GSP #4				
GSP #5	Major T/A (20 มิ.ย. – 8 ก.พ. : 20 วัน) TD 50% (9 – 17 ก.พ. : 27 วัน)		TD 12% (ส.ค. – ก.ย. : 28 วัน)	TD 12% (ต.ค. – พ.ย. : 28 วัน)
GSP #6				TD 12.5% (ธ.ค. : 28 วัน)
ESP				

*TD : Turn down (ลดกำลังการผลิต)

14.4.5 โครงการเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก Eastern Economic Corridor of Innovation (EECi)

จากมติคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน เพื่อส่งเสริม 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยดำเนินการใน 3 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรานั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเห็นว่า การส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก จะเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออกของประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และกำลังคนของประเทศและภูมิภาค เนื่องจากการพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง เพื่อปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรมไปสู่ประเทศไทย 4.0 และเพื่อเชื่อมโยงระบบการค้าและการขนส่งสมัยใหม่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม จึงเสนอแนวทางการยกระดับและพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจตะวันออกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (EECi) เพื่อสร้างพื้นที่นวัตกรรมใหม่ในเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ที่มีระบบนิเวศนวัตกรรมที่เหมาะสม ช่วยส่งเสริมให้เกิดการทำวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัย รวมถึงชุมชนในพื้นที่ เพื่อช่วยยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมเดิม รวมถึงสร้างให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ ทั้งในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกและในพื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศ อันจะนำไปสู่การเป็นประเทศแห่งนวัตกรรม ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มอบหมายให้ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้จัดทำ "กรอบแนวคิดการยกระดับและพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Conceptual Framework of Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi)" ซึ่ง สวทช. มีการดำเนินงานด้านอุทยานวิทยาศาสตร์มาหลายปี และประสบความสำเร็จมีสถาบันวิจัย บริษัทเอกชน มาตั้งหน่วยวิจัยมากกว่า 80 หน่วยงาน/บริษัท จากความสำเร็จนี้ เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการผลักดันให้ EECi ประสบความสำเร็จขับเคลื่อนประเทศไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 โดยวัตถุประสงค์หลักของ EECi ได้แก่

- การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อต่อยอดไปสู่การใช้งานจริง (Translation Research)

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับภาคอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ด้วยการยกระดับอุตสาหกรรมเดิมและสร้างอุตสาหกรรมใหม่ สร้างความเข้มแข็งให้อุตสาหกรรมในพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับเป็นพื้นฐานรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมใหม่ ทั้งอุตสาหกรรมในระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกและอุตสาหกรรมอื่นๆ ทั่วประเทศ
- เชื่อมโยงเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างสังคมนวัตกรรมของประเทศ รองรับความต้องการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ในลักษณะบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาคเอกชน สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย และหน่วยงานภาครัฐ ในลักษณะการทำงานร่วมแบบ Triple Helix และขยายผลต่อยอดไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ในลักษณะการทำงานร่วมแบบ Quadruple Helix

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2560 ได้มีการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดตั้งเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation, EECi) ครั้งที่ 1/2560 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นประธาน และผู้บริหารของกระทรวงวิทย์ฯ เป็นคณะทำงานฯ ได้พิจารณาจัดหาพื้นที่และความเหมาะสมในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมใหม่ในเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก โดยที่ประชุมมีมติให้ที่ตั้ง EECi ณ วังจันทร์วัลเลย์ ซึ่งเป็นที่ดินของ ปตท. ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าขุบใน อำเภोजันทร จังหัดระยอง อยู่ติดถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 344 (ชลบุรี – แกลง) มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 160 กิโลเมตร จากท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิประมาณ 130 กิโลเมตร จากท่าอากาศยานนานาชาติอุทตะเกापประมาณ 90 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองพัทยาประมาณ 90 กิโลเมตร และระยะของประมาณ 70 กิโลเมตร

เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ณ วังจันทร์วัลเลย์ มีเนื้อที่โดยรวมประมาณ 3,000 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ของโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) และโครงการปลูกป่าวังจันทร์รวมกันประมาณ 1,000 ไร่ และพื้นที่รอการพัฒนาาร่วมกันระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและ ปตท. ประมาณ 2,000 ไร่ ซึ่งในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์นี้ จะถูกออกแบบให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศ ที่พร้อมรองรับกิจกรรมวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ EECi ได้แก่ พื้นที่รองรับการดำเนินกิจกรรมวิจัยพัฒนาของภาคเอกชน ศูนย์พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น (Startups and Innovation Center) แหล่งรวมศูนย์วิเคราะห์ทดสอบและโครงสร้างพื้นฐานคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure) รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อขยายผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ (Translational Research Infrastructure) เช่น โรงงานต้นแบบ (Pilot Plant) โรงงานสาธิต (Demonstration Plant) และพื้นที่ทดลองผลิตและพื้นที่ทดสอบตลาด (Living Lab) เป็นต้น นอกจากนี้ ในบริเวณพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ยังมีพื้นที่พักอาศัย สถานที่พบปะสังสรรค์ สถานที่ออกกำลังกาย พื้นที่สีเขียวยั่งยืน โรงแรม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมถึงโรงเรียนนานาชาติ/โรงเรียนสองภาษา เพื่อรองรับนักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญไทยและต่างประเทศ เอกชน ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เพื่อให้เป็นพื้นที่เพื่อการพัฒนาวัตกรรมของประเทศไทย

อนึ่ง คณะกรรมการ ปตท. ได้อนุมัติการลงทุนโครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 เพื่อรองรับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆในอนาคต โดยมีความคืบหน้าภาพรวมโครงการ ณ เดือนธันวาคม 2562 อยู่ที่ร้อยละ 59.14 และคาดว่าจะพร้อมให้บริการในปี 2564